

ЗНАЙОМТЕСЬ: ОДЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Пролетарі всіх країн, єдняйтеся!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 14 (1747)

14 КВІТНЯ 1989 РОКУ

Ціна 2 коп.

Імені Мечникова

Історія Одеського університету в певній мірі є історією самої Одеси. Не встигла ще народитися юний порт на Чорному морі, не встигла розквітнути «Південна Пальміра», як у ній з'явилися численні навчальні заклади.

Незабаром на базі приватного пансіону Вольсея створюється так званий Благородний інститут, перетворений в 1817 році в Рішельєвський ліцей — прообраз Одеського (Нозоросійського) університету. Уже в другій чверті XIX століття ліцей стає осередком (або, як тоді прийнято було говорити, «розсадником») науки і культури на півдні Росії.

Ліцей неодноразово відвідував О. С. Пушкін (в 1823—1824 рр.), багато ліцеїстів були його друзями і однодумцями. У приміщенні ліцею деякий час жив великий польський поет Адам Міцкевич. З Рішельєвським ліцеєм пов'язані імена М. І. Пирогова, Д. І. Менделєєва, М. Н. Мурзакевича, П. К. Бруна, О. Д. Нордмана, інших відомих вчених і громадських діячів. Після перетворення ліцею в університет, в 1865 році, тут плідно працювали І. І. Мечников, І. М. Сеченов, М. Д. Зелінський, В. І. Григорович, О. М. Ляпунов, Г. І. Танфільєв та інші відомі вчені Росії.

В університеті вчилися народник Іван Ковальський, народо-вольці Андрій Желябов та Василь Сухомлін, відомий радянський археолог Б. В. Фармаковський, друг дитинства В. І. Леніна, видатні вчені-геологи О. Є. Ферсман, М. І. Андрусів, письменник Л. І. Славін та інші.

Сьогодні Одеський ордену Трудового Червоного Прапора державний університет ім. І. І. Мечникова — один із найбільших вузів країни, значний науковий центр. Університет є провідною організацією з наукових проблем «Екологія», «Світовий океан», «Паливні елементи», з актуальних проблем астрономії. До структури університету входять підготовче відділення і підготовчі курси, ФПК для викладачів середніх навчальних закладів, палеонтологічний, зоологічний і мінералогічний музеї, НДІ фізики, багато науково-дослідних лабораторій, ботанічний сад і астрономічна обсерваторія.

Університет підтримує зв'язки з провідними вузами країни, уклав договори про співдружність з Сегедським (УНР), Оульським (Фінляндія), Сплітським (СФРЮ), Регенсбурзьким (НДР) університетами, а також з університетом Джонса Хопкінса та Гаучер-коледжем (США), Валенсійським політехнічним інститутом (Іспанія).

Чимало славних перемог на рахунку університетських спортсменів, різних самодіяльних і творчих колективів, а команда КВН Одеського університету користується великою популярністю по всій країні: «джентльмени ОДУ» немов уособлюють все одеське студентство з властивими йому оптимізмом, темпераментом, гумором, винахідливістю і, звичайно, неповторним патріотизмом.

Стати студентом такого вузу — велика честь і радість.

І. П. Зелінський: «Двері відкриті для всіх»

Передвиборна кампанія позаду. Ледве вона завершилася, ректор ОДУ професор І. П. Зелінський — тепер уже народний депутат СРСР — поїхав до Іспанії. Належало обговорити практичні питання співробітництва Одеського університету і політехнічного інституту м. Валенсія. Ми зустрілися з Ігорем Петровичем після повернення, саме тоді, коли представники окружної виборчої комісії вручали йому тимчасове посвідчення народного депутата СРСР.

— Як почувате себе в новій якості, Ігоре Петровичу, які враження справила на вас передвиборна кампанія, яким досвідом збагатилася?

— І досі відчуваю втомленість від цього марафону. Задоволення? Не знаю, у всякому разі — без присмаку марнославних настроїв. Передчуття величезної відповідальності. Бути народним депутатом сьогодні — це не значок носити і не одержувати різноманітні привілеї. Виступати перед виборцями доводилося багато. Але ніде не обіцяв людям золотих гір. Після мого виступу в Теплодарі усі тамтешні виборці проголосували проти мене. Чому? Та тому, що якщо ти

еколог, зобов'язаний принципово відмовлятися від усього антиекологічного, не намагатися підлезувати до аудиторії, крутити, підстроюватися. Адаже екологічне питання — одне з основних у моїй депутатській програмі.

Не можна було жонглювати в інтерпретації свого розуміння політичних питань: формування правової держави, демократизації, міжнаціональних відносин. Моя позиція — це позиція комуніста, що, до речі, підкреслено і в передвиборних плакатах.

— Ігоре Петровичу, зараз вам як народному депутату і одночасно керівнику одного з великих вузів республіки, дово-

диться виконувати надто великий обсяг роботи. Як вам вдається витримувати це фізично? Ваші виборці як в університеті, так і в місті цікавляться, чи не збирається ви відмовитися від посади ректора?

— Роботи й справді чимало, і якщо мене оберуть в один із постійних органів Верховної Ради, доведеться таки відмовитися від ректорської посади. Але у мене великі зобов'язання перед колективом ОДУ, який обрав мене на цю посаду. Тоді я розробив програму розвитку університету, яка зараз знаходиться практичною реалізацією. Кинути цю справу раптом, мимохідь не можна. Тому буду просити, щоб до 1 липня 1992 р. мені була надана можливість продовжувати розпочату діяльність в університеті. А вже тоді я зможу цілком і повністю присвятити себе депутатській роботі. Залишитися ректором на другий строк при нинішньому ритмі просто неможливо.

— Ігоре Петровичу, ви гово-

рили про програму розвитку університету. Очевидно, з нею пов'язаний і візит до Валенсії?

— Безумовно. Останнім часом ми уклали кілька договорів про співробітництво з крупними вузами Західної Європи і США. Це дозволяє нам вирішити ряд найважливіших завдань по удосконаленню підготовки спеціалістів. Що ж стосується перспектив співробітництва з валенсійцями — не лише політехнічним інститутом, але й університетом, одним із найстаріших в Європі, — то ми вже домовилися і про стажування викладачів, і про обмін студентами на безвалютній основі, про спільні дослідження наших учених тощо.

— Як ставляться валенсійці до представників нашої країни, чим цікавляться, про що розпитують?

— Коло основних питань стосується реалізації курсу партії на перебудову. Запитували, чому перебудова відбувається по-

[Закінчення на 2-й стор.]

НАЗУСТРІЧ
ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТ
СЬКИМ ПАРТІЙНИМ
ЗБОРАМ

ХТО ПОЇДЕ У США?

ПРО ТЕ, ЩО У ВЕРЕСЕНІ ЦЬОГО РОКУ В США ПОЇДЕ СТУДЕНТ-ФІЛФАКІВЕЦЬ, СЕКРЕТАР КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ГАЛИНА БАРАБАШ УЗНАЛА ВИПАДКОВО.

Перед засіданням ради філфаку, що відбулося 5 квітня, цю новину Галині підтвердила декан факультету професор Н. М. Шляхова особисто, додавши, що вже відібрана кандидатура, яку підтримали завідувачі кафедрами.

Галина виступила на вчентій раді (правда, надто в різкій формі) проти наміченої кандидатури студентки, пославшись, зокрема, на ту обставину, що дівчина вивчає німецьку, а не англійську мову, і піддала критиці негласний відбір кандидатури.

Через день зібрався студентський партійний, комсомольський і профспілковий актив для затвердження кандидатури на поїздку в США. На засідання активу були запрошені декан факультету Н. М. Шляхова і секретар партбюро О. В. Александров. Від комітету комсомолу ОДУ в роботі активу взяв участь Олександр Дунаєв.

Учасники активу були поінформовані про ситуацію, що склалася, про різні точки зору з цього приводу, були, нарешті, обговорені і уточнені критерії відбору кандидатур та порядок їх розгляду на курсах.

10 квітня на засіданні партбюро факультету після обговорення результатів розгляду студентами кандидатур, запропонованих кафедрами, було прийняте рішення про включення в групу студентів для поїздки в США кандидатури студентки III курсу українського відділення Оксани Чернявської і, як резерв, студентки III курсу російського відділення Світлани Удовенко.

На перший погляд, може здатися, що такий фінал — саме той випадок, коли згадують про приказку: «Кінець — ділу вінець». У дійсності з гіркою доводиться констатувати, що ця справа — лише переконливе підтвердження того, що гласність і демократія десь заблудилися на шляху до філологічного факультету.

О. НІКІШЕВ,
партгрупорг студентів-комуністів філфаку.

Повідомлення нашого позаштатного кореспондента О. Нікішева ми попросили прокоментувати заступника секретаря комітету комсомолу з ідеологічної роботи ЕДУАРДА ЩЕГЛОВА. Ось що він сказав:

— Ситуація, що виникла на філфаці з приводу келійного висунення кандидатури студентки для наукового відрядження в США, зайвий раз переконливо підтвердила той факт, що рецидиви силових, недемократичних підходів у вирішенні різних проблем, як і раніше, мають місце. І це незважаючи на загальне оздоровлення атмосфери в університеті.

До цього часу подібні поїздки дехто ще сприймає як засіб заохочення за якісь реальні чи вигадані заслуги. Насправді ж йдеться про можливість з більшою ефективністю реалізувати індивідуальний план роботи студентами, що проявили серйозні здібності в науковому відношенні.

Гарантією, яка виключала б будь-які зловживання у справі направлення у зарубіжні поїздки, може бути лише безкомпромісна і активна позиція громадських студентських організацій, що враховують думку колективів курсів і керуються інтересами сприяння талановитій молоді.

І. П. Зелінський: «Двері відкриті для всіх»

[Закінчення.
Початок на 1-й стор.]

вільно, чому не досить швидко розгортається реформа політичної системи, цікавилися проблемами перебудови вищої школи, питаннями миру, творства, скорочення збройних сил в СРСР, чимало говорилося про екологію.

Взагалі ставлення до радянських людей в Іспанії досить доброзичливе. Однак, як це буває і у нас, не всі оцінюють процеси, що відбуваються в СРСР, однозначно, не всі спроможні правильно в цьому розібратися. Наприклад, у Товаристві іспано-радянської дружби говорилося, що «смакування помилок минулого, недоліків підриває авторитет соціалізму», що «соціалізм ви-

ступає сам проти себе» і т. ін. Я пояснював: робиться це для того, щоб надалі не повторювати помилки минулого, але це не завжди заспокоювало моїх співбесідників. Оновлення, перебудова свідомості, світосприйняття — справа не проста для всіх.

— Ігорю Петровичу, який стиль роботи ваших валенсійських колег — керівників вищих навчальних закладів? Чи можна у них щось запозичити?

— Мені здається, у нас все більш демократичне. Пробиється до моїх іспанських колег непросту, вони ізольовані від колективу. Отже, я, мабуть, утримаюсь від запозичення. Мій стиль — стиль відкритих дверей. Для всіх.

Бесіду записав
О. ГУБАР.

НА ЗНІМКУ: студенти біофаку під час операції «Первоцвіт».

ОПЕРАЦІЯ «ПЕРВОЦВІТ»

Чи знаєте ви, що в нашому Одеському університеті, на біофаці, вже не один рік існує Дружина Охорони природи (ДОП). Бона була заснована ще в 1970 році.

За час існування ДОПу ним було здійснено багато хороших справ. І боротьба з браконьерством, заходи по охороні рослинного світу та повітряного середовища, і звичайно ж, турботи про наше море, яке зараз знаходиться в катастрофічному стані.

Студенти біологічного факультету проводили мітинги, агітацію населення м. Одеси та Одеської області, збирали підписи — проти будівництва Березівського хімічного комбінату.

Нещодавно (з 1 березня по 1 квітня) членами нашої дружини була проведена чергова операція «Первоцвіт». Було здійснено кілька рейдів на базари Одеси, де виявлявся незаконний продаж квітів, занесених до Червоної книги СРСР та Одеської області.

Проведені нами рейди показали, що порівняно з минулим роком становище стало ще гіршим — квітів, які підлягають охороні в Одеській області, стає все менше і менше... А взуть їх в основному з сусідніх областей — Вінницької, Львівської, Хмельницької. Ясно, що і там ці квіти незабаром зникнуть.

Якщо вам відоме місце проростання таких червонокнижних видів як: горичківця весняний, тюльпани шренка (та інші дикі види), курепа лікарська, ірис болотний, сон-трава, новила степова — будь ласка, повідомте наш ДОП за адресою: ОДУ, біофак, Шампанський провулок, 2, ДОП.

М. ОСИНСЬКА — член ДОПу, студентка II курсу біофаку за матеріалами дописів В. ТИМОФІЄВА, С. КУБАСЕНКО, В. МАЙСТРЕНКО.

БІОЛОГІЧНИЙ

Факультет був заснований на базі фізико-математичного факультету Новоросійського університету і мав у своєму складі кафедри ботаніки, зоології, кабінет морфології та систематики рослин, анатомії та фізіології, порівняльної анатомії, фізіології, систематики тварин та анатомії людини.

Згодом ці кабінети перетворились на самостійні кафедри, які очолювали всесвітньо відомі прогресивні вчені — І. І. Мечников, О. О. Ковалевський та інші діячі науки.

Зараз факультет має у своєму складі 6 кафедр: ботаніки, генетики та молекулярної біології, зоології і гідробіології, фізіології людини та тварин, мікробіології та вірусології, біохімії.

На факультеті 7 докторів наук, професорів, серед них В. Д. Севастьянов — лауреат Державної премії СРСР; В. М. Тоцький, А. Я. Розанов — лауреати премії ім. Палладіна; 42 кандидати наук, доценти.

Факультет має 2 відділення — педагогічне та науково-виробниче і готує викладачів біології та хімії для середніх шкіл, а також біологів різного профілю для народного господарства країни.

Випускники направляються також на роботу в науково-дослідні інститути чи аспірантуру. Крім того, на факультеті є заочне та вечірнє відділення.

Для закріплення теоретичних знань, придбання практичних навичок студенти проходять у навчово-виробничу та педагогічну практику.

Чимало студентів різних курсів беруть активну участь у вивченні флори та фауни півдня України в справі їх охорони та раціонального використання, вирішенні питань Продовольчої програми СРСР, виконанні важливих досліджень з фізіології та в біотехнічній галузі на замовлення підприємств народного господарства.

На біологічному факультеті навчаються студенти різних національностей СРСР, а також представники більш як тридцяти країн світу. Вся багатонаціональна студентська сім'я живе дружно і цікаво.

Той, хто обере біологічний факультет, не пошкодує.

В. ТАРАНЕНКО, декан біологічного факультету, професор.

Географія і геологія в Одеському (Новоросійському) університеті співіснує з дня його заснування. В 1934 році в університеті був відкритий географічний, а в 1945—1946 навчальному році — геолого-грунтовий факультет. В 1952 р. ці два факультети були об'єднані в геолого-географічний з двома відділеннями — географічним і геологічним.

ГГФ

Факультет сьогодні — це п'ять спеціалізованих кафедр, три філіали кафедр на виробничстві, два УНВО, дві проблемні та одна галузева науково-дослідні лабораторії.

Факультет — це спеціалізовані навчальні лабораторії, кабінети і класи, в тому числі клас ЕОМ, полігон і бази для проходження учбових і виробничих практик, два музеї, сучасне лабораторне обладнання. Це майже 1200 студентів геологів і географів денної, заочної і вечірньої форм навчання, понад 50 викладачів, в числі яких 8 докторів наук, професорів, понад 200 наукових співробітників.

На географічному відділенні факультету 3 кафедри — фізичної географії, економічної географії, ґрунтознавства і географії ґрунтів. Тут готують спеціалістів — географів для викладацької роботи в школах і училищах, а з 1987—1988 навчального року — і географів — ґрунтознавців науково-виробничого профілю.

На геологічному відділенні факультету дві кафедри — інженерної геології і гідрології, загальної і морської геології. Випускники відділення одержують кваліфікацію інженера-геолога і гідролога і направляються на роботу у пошуково-розвідувальні і виробничі партії та експедиції проектно-дослідницьких і науково-дослідницьких інститутів, виробничих організацій. З 1988—1989 року починається підготовка спеціалістів з морської геології для роботи в експедиціях по пошуку і розвідуванню корисних копалин у Світовому океані.

Навчання на геолого-географічному факультеті дає можливість поглибити і розширити знання у галузі наук про Землю. Щорічно, починаючи з першого курсу, місяці лекційних і лабораторно-практичних занять змінюються 2—3 місяцями польових учбових і виробничих практик, де студенти закріплюють одержані знання, набувають навичок польових досліджень.

Географія проходження практики студентами дуже широка: Україна і Молдавія, Європейська територія РРФСР, Кавказ і Закавказзя, Білорусія і Прибалтика, Сибір, Забайкалля і Далекий Схід, Угорська Народна Республіка, шельфова зона і простори Світового океану. Студенти старших курсів беруть участь у виконанні спеціальних інженерно-геологічних і гідрологічних досліджень, розвідуванні і пошуку корисних копалин, у виконанні досліджень з проблем раціонального природокористування, вивченню трудових ресурсів і територіальної організації виробництва на півдні УРСР, при вивченні впливу господарської діяльності і меліорацій на ландшафти і ґрунт, їх продуктивність.

Геолого-географічний факультет — це факультет закоханих у романтичну професію географів і геологів, бажаючих більше узнати про планету Земля, нашу Батьківщину, її незлічені природні багатства. Чекаємо вас, дорогі абітурієнти!

Я. Ф. БІЛАНЧИН,
декан геолого-географічного факультету, доцент.

ІСТОРИЧНИЙ

Факультет — один із найстаріших в університеті, заснований у 1865 році. Він готує кадрів радянських істориків, викладачів історії і суспільствознавства для шкіл, середніх спеціальних закладів і вузів, дослідників історії КППС, наукового комунізму, різних періодів історії нашої країни і всесвітньої історії, археології.

На факультеті працює чотири кафедри: історії СРСР; історії УРСР; історіографії і джерелознавства, нової і новітньої історії; історії давнього світу і середніх віків. На факультеті чотири доктори наук, професори і дванадцять кандидатів історичних наук. Вони ведуть наукові дослідження з актуальних проблем історичної науки, результати яких опубліковані у значній кількості статей і монографій.

На факультеті навчається понад тисяча студентів. Особливе місце займає вивчення основних методологічних дисциплін історії КППС, марксистсько-ленінської філософії, політекономії, теорії наукового комунізму.

Починаючи з 3 курсу, студенти-історики поглиблюють свої знання однієї з спеціальностей: історії КППС, історії народів СРСР, нової і новітньої історії зарубіжних країн, археології.

Студенти-історики вивчають археологію, етнографію, архітектурознавство і музеєзнавство. Після першого курсу прохо-

дять археологічну практику — ведуть розкопки стародавніх поселень на території України, беруть участь у наукових археологічних експедиціях викладачів нашого університету і інститутів археології АН УРСР і АН СРСР. Під час музейної і архівної практики першокурсники працюють в музеях, бібліотеках, архівах Москви, Ленінграда, Києва, Одеси, Львова. Щорічно група студентів-істориків виїжджає влітку на ознайомлювальну виробничу практику в університет міста Сеґеда (УНР).

Велика увага приділяється підготовці вихованців факультету до їхньої майбутньої професійної педагогіки. Вивчаються педагогічні дисципліни (педагогіка, методика викладання історії, соціальна психологія, логіка), проводиться педагогічна практика в школі, а влітку виховна робота у піонерських таборах.

На факультеті працює наукове студентське товариство. Студенти всіх курсів залучаються до розробки наукової проблематики кафедр факультету. З кращими доповідями, підготовленими в наукових гуртках, студенти виїжджають на студентські наукові конференції до інших вузів країни.

Абітурієнти, які стануть студентами ОДУ, ввійдуть в дружню сім'ю нашого факультету.

О. ДЬОМІН,
доцент істфаку.

МЕХМАТ

На механіко-математичному факультеті навчаються студенти з таких спеціальностей: прикладна математика, механіка, математика. По спеціальності «математика» є науково-виробниче відділення.

Розподіл на математику теоретичну і математику прикладну суто умовний. Математики вивчають більше теоретичних методів, одержують ґрунтовну підготовку з дисциплін психолого-педагогічного циклу та інформації, готуючись до майбутньої праці викладача математики. Прикладники, одержуючи фундаментальну теоретичну підготовку, більше уваги приділяють вивченню методів застосування ЕОМ для вирішення прикладних задач. Механік університетського профілю — інженер. Це математик, який може правильно ставити механічну задачу, тобто створювати математичну модель механічної задачі, вміє розробляти методи розв'язання цих задач, застосовувати засоби і можливості ЕОМ для вирішення прикладних проблем.

Підготовкою кадрів на факультеті зайняті 9 кафедр, на яких працюють 10 професорів та докторів наук, 71 доцент та кандидат наук і 24 старших викладача та асистента.

Починаючи з 3 курсу, здійснюється спеціалізація студентів на кафедрах факультету. На перших двох курсах студенти всіх відділень факультету проходять двотижневу навчальну обчислювальну практику в школах міста Одеси, на 5 курсі — педагогічну практику та практику за спеціалізацією, а студенти-прикладники і механіки на 5 курсі проходять переддипломну практику в обчислювальних центрах наукових закладів чи промислових підприємств.

На факультеті добре розвинута художня самодіяльність. Щороку 1 квітня факультет цікаво і весело проводить свій «День мехмату».

А. ЯРОВИЙ, доцент мехмату.

Мехматівці вважають, що найкращі Дні факультету — найдотепніші і найвеселіші — на їхньому факультеті. По традиції квітневу гуморину в університеті й справді відкривають математики. Проте фізики скептично ставляться до цього твердження, адже КВН народився на фізфаці.

РГФ

Факультет романо-германської філології готує філологів, викладачів англійської, німецької, французької, іспанської мов та літератури.

На факультеті дев'ять кафедр, які очолюють провідні учені факультету професори А. К. Корсаков, Е. А. Нушикян, В. Л. Скалкін, В. Г. Таранець, доценти В. Г. Зінченко, Т. І. Олійник, Н. М. Тхор, М. З. Яцій.

Основні наукові розробки кафедр проводяться разом з інститутом мовознавства АН СРСР і інститутом мовознавства УРСР в рамках найважливіших тематик в області фонетики, граматики, лексики, лексикології і стилістики, історії зарубіжної літератури, методики викладання іноземних мов. В нашій країні відомі роботи провідних учених факультету, в тому числі і професорів В. А. Кухаренко, Т. А. Бровченко, М. Г. Соколянского.

Лекції і семінарські заняття проводять висококваліфіковані викладачі університету. Заняття з практики мови проходить у семи лінгвафонних класах.

На республіканській олімпіаді «Студент і науково-технічний прогрес», що проходила в Києві у 1988 р., студенти нашого факультету посіли в командному заліку перше місце.

На щорічних науково-студентських конференціях, які проводяться в університеті, студенти виступають з доповідя-

ми. Кращі наукові роботи студентів нашого факультету неодноразово відзначалися дипломами і нагородами на республіканських і всесоюзних олімпіадах студентських наукових робіт.

Випускники факультету, які виявили здібності в науковій роботі, можуть продовжувати навчання в аспірантурі. З 1973 року на факультеті працює спеціалізована Рада по захисту кандидатських дисертацій.

Студенти факультету проходять практику в піонерських таборах, педагогічну практику в школах міста, в період трудового семестру працюють гідями-перекладачами у БММТ «Супутник» і в «Інтуристі». Останніми роками проводиться обмін студентськими делегаціями німецького відділення факультету РГФ і Грейфсвальдського університету (НДР), а студенти англійського відділення виїжджають на стажування у Гаучер Коледж м. Балмитор (США).

Випускники факультету працюють у середніх школах Одеської, Миколаївської, Херсонської областей, в технікумах і вищих учбових закладах Одеси та інших міст, у БММТ «Супутник» і в «Інтуристі», у Чорноморському морському пароплавстві.

Л. ГОЛУБЕНКО,
декан
факультету
романо-
германської
філології,
доцент.

ФІЛОЛОГІЧНИЙ

Нещодавно — у 1987 році — філологічний факультет відсвяткував свій півстолітній ювілей. Саме в 1937 році відбувся перший набір по спеціальності російська мова та література, українська мова та література.

І хоча факультет готує в основному кадри для середньої школи, багато філологів працюють в редакціях районних та обласних газет і журналів, видавництвах, на радіо і телебаченні, в літературних і краєзнавчих музеях.

Філологічний факультет є важливим центром вивчення лінгвістичних і літературознавчих проблем на півдні України. Навчальна, наукова та виховна робота зосереджена на 7 кафедрах: теорії і методики літератури, української літератури, радянської літератури і літератури народів СРСР, російської мови, загального і слов'янського мовознавства, української мови, російської літератури. Їх очолюють відомі вчені, доктори наук, професори Г. А. В'язовський, І. М. Дузь, В. В. Фащенко, Ю. О. Карпенко, Ф. П. Сергєєв, доценти О. І. Бондар, А. О. Слюсар.

Імена наших літературознавців Г. А. В'язовського, І. М. Дузя, В. В. Фащенка відомі не лише в нашій республіці — вони беруть участь в літературному житті як члени Спілки письменників, а І. М. Дузь очолює Одеську письменницьку організацію. Філологи пишуться тим, що професор В. В. Фащенко за свої наукові праці удостоєний звання лауреата Державної премії Української РСР імені Т. Г. Шевченка. Наукові дослідження професора Ю. О. Карпенка за питання ономастики відомі за межами нашої країни.

Славну історію і традиції має літературна студія факультету. Багато активних студійців стали членами Спілки письменників СРСР. Не можна не згадати письменників, скажімо, Ю. Михайлика, В. Березійського, В. Яворівського, Т. Федюка, Б. Сушинського, А. Колісниченка, які свого часу успішно закінчили філологічний факультет.

Тим, хто слідує за сучасним літературним процесом, напевне, відомі імена молодих критиків М. Стрильбицького, В. Панченка, Г. Клочка, Є. Добренка. Всі вони — колишні активні члени факультетської літературної студії.

Навчальною програмою передбачені можливості для виявлення студентами своїх педагогічних і творчих здібностей. Щороку кращі студенти факультету виїждять на практику в інші країни, зокрема, в Угорщину та Польщу, США, БНР.

Дорогі друзі! Запрошуємо вас взяти участь у конкурсі на філологічний факультет. Бажаємо вам найкращих успіхів!

Н. ШЛЯХОВА,
декан
філологічного
факультету, професор.

ХІМІЧНИЙ

Спеціаліст з вищою університетською хімічною освітою повин володіти теоретичними знаннями і практичними навичками, які дозволяють йому працювати і на ниві народної освіти, і в різних галузях хімічної науки і сучасної технології. Саме таких спеціалістів готує хімічний факультет Одеського держуніверситету.

Історія виникнення і розвитку хімічного факультету тісно пов'язана з іменами видатних учених: В. В. Марковникова, Л. В. Писаржевського, М. М. Соколова. Випускником університету був видатний радянський хімік, Герой Соціалістичної Праці академік Н. Д. Зелінський.

Протягом багатьох років деканом факультету був видатний учений, засновник і перший директор фізико-хімічного інституту АН УРСР, академік А. В. Богатський.

Зараз хімічний факультет об'єднує 6 кафедр, які готують студентів за такими спеціальностями: неорганічна хімія і хімічна екологія, аналітична хімія, фізична і колоїдна хімія, органічна хімія, хімія високомолекулярних сполучень.

Цього року на факультеті заснована кафедрна молекулярно-електроніка, на якій проводяться дослідження по створенню нових матеріалів для комп'ютерів нового покоління.

Всі кафедри факультету оснащені сучасним обладнанням і приладами, що забезпечує високий рівень теоретичної і практичної підготовки студентів. Бази виробничої практики та студентів є науково-дослідні лабораторії факультету, а також філіали кафедр, створені при фізико-хімічному інституті АН УРСР і трьох середніх школах міста Одеси. Поширюються міжнародні зв'язки хімічного факультету. Щороку студенти-хіміки виїжджають на виробничо-ознайомлювальну практику до Чехословаччини і Польщі.

На факультеті успішно ведеться науково-дослідна робота, активну участь в якій беруть студенти. Результати наукових досліджень студенти доповідають на щорічній студентській конференції хімічного факультету, а також виїжджають з доповідями у провідні університетські центри країни.

В. НІКІТІН, декан хімічного факультету, доцент.

ЮРИДИЧНИЙ

Формування соціалістичної правової держави передбачає проведення в нашій країні широкої правової реформи, яка покликана забезпечити верховенство закону у всіх сферах життя суспільства, посилити механізм підтримання соціалістичного правопорядку на основі розвитку народоуправління. Невідкладною справою, як зазначалося в резолюції XIX Всесоюзної конференції КПРС «Про правову реформу», є кадрове забезпечення правової реформи.

Висококваліфікованих спеціалістів-юристів готує юридичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова.

Вступ на юридичний факультет — це початок професійного, життєвого шляху юриста. Юридична освіта забезпечує підготовку спеціалістів широкого профілю, які можуть працювати в апараті місцевих Рад народних депутатів, суддями, прокурорами, слідчими, в органах МВС, працівниками апарату управління господарських організацій, юристами-консультами, адвокатами.

Неодмінна умова формування юриста — глибоке знання марксистсько-ленінської теорії, суспільних наук, політична культура, високі моральні якості.

Юридичний факультет — один із найстаріших в Одеському університеті. Він був створений одночасно з заснуванням університету, у травні 1865 року.

На початку 70-х років XIX століття на юридичному факультеті навчався відомий революціонер, один з організаторів і керівників партії «Народна воля» А. І. Желябов.

За роки Радянської влади юридичний факультет закінчили відомі нині учені-юристи: професори, доктори юридичних наук А. А. Рускол, М. Д. Шаргородський, Р. О. Халфіна, Л. В. Багрії-Шахматов, Є. В. Додієв, М. Ф. Орзіх та ін.

У післявоєнні роки на факультеті успішно працювали видатні учені-юристи: професори, доктори юридичних наук В. П. Колмаков, М. А. Нудель, Л. М. Стрельцов, доцент І. В. Шерешевський та ін.

Нині на юридичному факультеті працює 7 докторів наук, професорів: Л. В. Багрії-Шахматов, М. Ф. Орзіх, Г. Є. Петухов, І. Є. Середа, А. В. Сурилов, Ю. С. Червоний і 32 доценти, кандидати

наук. На факультеті навчається близько 2000 студентів, в тому числі понад 700 — на денному відділенні.

Загальноосвітній і спеціальний підготовка здійснюється на кафедрах: теорії і історії держави і права; державного права, радянського будівництва; адміністративного права і управління; цивільного права і процесу; трудового, сільськогосподарського і природоохоронного права; кримінального права, процесу і криміналістики.

Навчальний процес обслуговують спеціалізовані кабінети, криміналістична лабораторія, криміналістичний полігон. Створені 3 філіали кафедр у правоохоронних органах. Працюють студентські наукові гуртки, проблемні групи і кафедральні клуби — «Юрист 80-х: яким йому бути», цікавих зустрічей, «Слідству потрібні знавці», семінар культури тощо.

Починаючи з 3 курсу, студенти-юристи можуть вибрати державно-правову, господарсько-правову, судово-прокурорську, слідчо-криміналістичну спеціалізацію. В період навчання студенти проходять учбову і виробничу практику у виконках місцевих Рад народних депутатів, правоохоронних органів, юридичних службах підприємств, закладів і організацій.

Студенти факультету надають велику допомогу місцевим Радам і правоохоронним органам у боротьбі за укріплення громадського порядку в місті і області.

Випускники факультету працюють в апараті місцевих Рад народних депутатів, юридичних служб підприємств, закладів і організацій, органах прокуратури, МВС, юстиції. Починаючи з 1988 р. практично весь контингент спеціалістів факультету готує на основі прямих договорів. Крім цього, факультет уклав договір про творчу співдружність з інститутом держави і права АН УРСР, Київською вищою школою МВС СРСР ім. Ф. Е. Дзержинського, Одеським облвиконкомом.

Демобілізованих воїнів, передових робітників і колгоспників, усіх, хто вирішив присвятити себе нелегкій але благородній і потрібній але слагодіючій професії юриста, ми запрошуємо на юридичний факультет Одеського університету.

А. ВАСИЛЬЄВ,
декан
юридичного
факультету,
доцент.

ФІЗИЧНИЙ

В обсязі знань, зібраних людством, фізика посідає, виключне місце. Революційні зміни у фізиці XX століття справили глибокий вплив на різні науки, техніку і, по суті, на все наше життя.

На фізичному факультеті знайдуть можливість реалізувати свої здібності молоді люди різних інтересів і схильностей: і ті, хто любить загальні теоретичні побудови, і ті, хто захоплюється експериментальними дослідженнями, спрямованими на створення нових матеріалів і приладів, і ті, хто бажає навчатися основам улюбленої науки молодого покоління.

На 1—2 курсах студенти-фізики вивчають вищу математику, сучасну електронно-обчислювальну техніку і загальні курси фізики (механіку, молекулярну фізику, електрику і магнетизм, оптику, атомну і ядерну фізику). Поряд з лекціями і семінарськими заняттями вони виконують лабораторні практики, де отримують необхідні навички з проведення сучасного фізичного експерименту. На старших курсах починається вивчення розділів теоретичної фізики: електродинаміки, термодинаміки, статистичної фізики, квантової механіки та ін.

Починаючи з 3 курсу, поряд з загальнонауковими дисциплінами, читаються лекції із спеціальних курсів і проводяться лабораторні заняття на спеціальних практикумах у відповідності з тією спеціаліза-

цією, яка була обрана студентом. Для тих, хто готується до викладацької діяльності, передбачені дисципліни психолого-педагогічного циклу.

Факультетськими базами виробничої практики є наукові підрозділи університету: науково-дослідний інститут фізики, астрономічна обсерваторія, проблемна лабораторія аеродисперсних систем, галузева лабораторія фізичних основ електронної техніки, а також лабораторія науково-дослідної частини. Крім того, студенти проходять практику в установах Академії наук СРСР і УРСР (Москва, Ленінград, Київ, Львів, Херсон та ін.), а також в лабораторіях Оломоуцького університету (ЧССР). Складовим елементом навчального процесу на факультеті є участь студентів у науково-дослідній роботі кафедр і лабораторій. Багато студентів беруть участь у виконанні госпдоговірних робіт, безпосередньо замовлених промисловими підприємствами і організаціями.

Випускники факультету працюють в науково-дослідних установах і навчальних закладах, в середніх загальноосвітніх школах. Частина випускників залишається в університеті аспірантами, стажистами-викладачами і стажистами-дослідниками.

Г. ЧЕМЕРЕСЮК,
декан
фізичного
факультету,
доцент.